

Matura
na 100%

**Profesor Andrews
w Warszawie**

Olga Tokarczuk

Zbiór najważniejszych informacji

1. Autor

Olga Tokarczuk

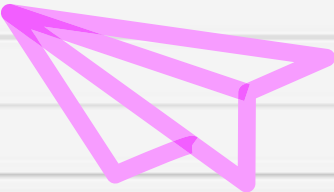
2. Czas akcji

Historia rozgrywa się w latach 80. XX wieku, podczas stanu wojennego w Polsce. To okres głębokiego kryzysu społecznego, **politycznego i ekonomicznego**, który wzbudził w Polakach uczucie niepewności i braku stabilności.

3. Miejsce akcji

Akcja toczy się głównie w Warszawie. Miasto przedstawione jest jako przestrzeń **pełna sprzeczności** – zaniedbane i surowe, będące areną życia pełnego wyzwań i dramatów, ale także ciepłych międzyludzkich relacji.

4. Główni bohaterowie

Profesor Andrews

Profesor Andrews to brytyjski naukowiec z dziedziny psychologii, który przybywa do Polski na konferencję naukową. Jego racjonalne i uporządkowane podejście zostaje skonfrontowane z nieprzewidywalnością codziennego życia w PRL-u.

Mieszkańcy Warszawy

Codziennie życie warszawiaków tworzy zbiorowy portret społeczeństwa, pełnego wytrwałości i solidarności. Wszyscy oni niosą brzemień trudnej rzeczywistości, lecz często nie tracą optymizmu i zdolności do budowania relacji nawet w najcięższych czasach.

5. Streszczenie

Profesor Andrews, brytyjski psycholog, przyjeżdża do Warszawy, aby promować swoją książkę wśród naukowców i studentów. Jego plan zakłada krótki, uporządkowany pobyt, jednak sytuacja komplikuje się, gdy w Polsce zostaje ogłoszony stan wojenny. Andrews, przyzwyczajony do zachodniej stabilności i logicznego porządku, nagle musi zmierzyć się z rzeczywistością rodem z innego świata. Warszawa, do której trafia, jawi się jako miejsce pełne kontrastów – życie toczy się w cieniu represji, biurokracji oraz niedoborów, a jednocześnie ludzie wykazują niezwykłą odporność i solidarność, która budzi jego podziw.

Zderzenie z codziennością PRL-u początkowo jest dla profesora szokiem. Absurdalne sytuacje, widok ludzi stojących w kilometrowych kolejkach po podstawowe dobra, wszechobecna kontrola państwa oraz brak informacji budują w nim poczucie osamotnienia i niemal klaustrofobiczną niepewność. Do tego dochodzi bariera językowa i kulturowa, które jeszcze bardziej izolują go od otaczającego świata. Jednocześnie Andrews, przyglądając się rzeczywistości w Polsce, zaczyna dostrzegać, jak bardzo ta sytuacja różni się od jego oczekiwań i stereotypów na temat krajów wschodniego bloku.

Przypadkowe spotkania z mieszkańcami Warszawy stają się dla profesora momentami przełomowymi. Ludzie ci – choć najczęściej anonimowi dla narracji – ukazują mu, że za szarą fasadą życia w opresyjnym systemie kryje się niezwykła siła i ciepło ludzkiego ducha. Dzięki tym interakcjom Andrews zaczyna przełamywać własne uprzedzenia i wchodzić głębiej w zrozumienie polskiej codzienności.

W pewnym momencie Andrews zaczyna dostrzegać uniwersalność problemów, z jakimi mierzą się Polacy, ale jego spojrzenie pozostaje ograniczone i pełne dystansu. Profesor, który z początku traktował swój pobyt jako incydent, stopniowo zauważa, że rzeczywistość PRL-u wymaga od niego nie tylko przystosowania się, ale także refleksji nad własnym życiem. Jego spojrzenie na świat zostaje poddane wątpliwościom, ale nie ulega pełnej przemianie.

Warszawa stanu wojennego przedstawiona jest jako miejsce, które balansuje między tragicznym a absurdalnym. Profesor doświadcza problemów takich jak brak funkcjonujących telefonów, zimne mieszkania czy braki w zaopatrzeniu. Jednocześnie widzi, jak mieszkańcy miasta pokonują te przeciwności, dzięki podtrzymywaniu więzi międzyludzkich i wspólnym wysiłkom. Profesor w swoich obserwacjach intuicyjnie dostrzega idee wolności i dążenia do niezależności, które mieszkańcy Warszawy próbują zachować w opresyjnym systemie. To właśnie wtedy Andrews zaczyna zadawać sobie pytania o własne życie – o wolność, którą dotychczas uważał za coś oczywistego, oraz o granice ludzkiej wytrzymałości.

Jednak jego refleksje nie prowadzą do wielkich odkryć – profesor wciąż pozostaje outsiderem, który obserwuje rzeczywistość PRL-u z dystansu, nie w pełni rozumiejąc mechanizmy rządzące tym światem. Stykając się z opowieściami mieszkańców Warszawy i codziennym absurdem stanu wojennego, Andrews nie traci jednak całkowicie poczucia wyobcowania – wręcz przeciwnie, jego położenie pozostaje niepewne, podobnie jak rzeczywistość, w której się znalazł. Profesor doświadcza swego rodzaju zawieszenia między światem Zachodu a rzeczywistością PRL-u, którą próbuje zrozumieć, ale której do końca nie może pojąć.

Tokarczuk ukazuje w jego postaci nie tyle pełną przemianę, ile próbę oswojenia się z rzeczywistością, która pozostaje dla niego wciąż enigmatyczna.

Pod koniec opowiadania profesor nadal nie odnajduje odpowiedzi na swoje pytania. Warszawa, ze swoimi paradoksami – pustymi ulicami, strachem i trudną codziennością – pozostaje miejscem nieprzystępnym i pełnym tajemnic. Los profesora pozostaje otwarty, a stan zawieszenia, w którym się znalazł, wydaje się nie mieć jednoznacznego zakończenia. Opowiadanie Tokarczuk nie daje ostatecznej konkluzji – zamiast tego pozostawia czytelnika z obrazem świata pełnego absurdów, w którym rzeczywistość nie daje się łatwo zrozumieć ani uporządkować.

6. Konteksty

Stan wojenny w Polsce

Stan wojenny miał olbrzymi wpływ na funkcjonowanie kraju oraz życie codzienne obywateli. Książka pokazuje, jak egzystencja w tym czasie wyglądała oczami przybysza z zewnątrz, co uwypukla absurdy i trudy ówczesnej sytuacji. Historia obrazuje zarówno ograniczenia systemowe, jak i ludzką wolę przetrwania.

Konflikt Wschód-Zachód

Zderzenie zachodniego świata nauki i wolności z represyjnym systemem PRL-u jest kluczowym elementem opowieści. Postać profesora Andrews'a pozwala czytelnikowi przyjrzeć się Polsce z obcej perspektywy, co ujawnia różnice kulturowe i społeczne.

Codziennosc w PRL-u

Przez opisy kolejek, braków zaopatrzenia i biurokracji książka maluje barwny portret polskiej codzienności lat 80. Drobne historie zwykłych ludzi uczą profesora siły adaptacji i umiejętności doceniania małych chwil.

Solidarność międzyludzka

Pomoc, życzliwość i czarny humor stanowią odpowiedź na trudne czasy. Książka ukazuje, jak wspólne przeżywanie problemów buduje więzi między ludźmi i przełamuje nawet największe bariery.

Obcy jako obserwator

Profesor Andrews jest outsiderem, którego spojrzenie na Polskę jest czyste, ale jednocześnie nieco naiwne. Jego doświadczenia wypełniają uniwersalne pytania o tolerancję, zrozumienie i znaczenie otwartości na inne kultury.

7. Motywy

Zderzenie kultur

Andrews zderza się z rzeczywistością PRL-u, która jest kompletnie różna od jego uporządkowanego świata. Motyw ten pokazuje, jak mieszanka różnic kulturowych i językowych może stać się źródłem rozwoju osobistego.

Przemiana wewnętrzna

Pobyty profesora w Warszawie prowadzi do zmiany jego perspektywy. Przybysz z Zachodu jest zmuszony do refleksji nad własnym życiem i wartościami.

Codzienny heroizm

Postacie mieszkańców Warszawy w książce ilustrują trudności dnia codziennego i bohaterstwo przejawiające się w codziennym życiu. Motyw ten podkreśla wartości takie jak wytrwałość i zdolność adaptacji w ciężkich czasach.

Absurd rzeczywistości

Profesor styka się z biurokracją i absurdami PRL-u, które jednocześnie śmieją i przerażają. Uwidaczniają, jak system mógł wpływać na najprostsze aspekty życia codziennego.

Poszukiwanie wolności

W tle książki obecne jest pragnienie swobody i dążenie do niezależności. Dla Polaków jest to ściśle związane z walką z reżimem, a dla Andrews'a – zrozumienie, czym jest wolność w kontekście jednostki i społeczeństwa.

MATURA 2025

Powodzenia!

www.studia-online.pl